

fra Stanko Kraljević

DE FAMILIA

Fra Stanko Kraljević bio je jedan od najstarijih hercegovačkih franjevac koji su 1945. godine mučeničkom smrću završili svoj život. Ubijen je u svojoj 74. godini, što je u to vrijeme označavalo duboku starost. Rođen je u Mokrom 12. kolovoza 1871. Roditelji Martin i Iva su mu na krštenju dali ime Petar. U svome širokobriješkom kraju proveo je gotovo čitav život, a sami je samostan na Brijegu bio središte njegova svijeta i života. Godine 1884. započeo je školovanje na Širokom Brijegu, nastavio ga je na Humcu gdje je 1889. pristupio noviciatu. Fra Stanko je potjecao iz obitelji koja je Hercegovačkoj provinciji dala veliki broj svetih fratara kroz 18. i 19. stoljeće. Bio je kvalitetan đak, imao je vrlo dobre ocjene te je zbog

Gvardijan fra Stanko Kraljević, sjedi slijeva s fra Didakom Buntićem, fra Mirkom Matijevićem i graditeljima nove širokobriješke crkve 1906. godine

*fra Stanko s braćom
pred ulazom u
samostan na Brijegu*

toga, a i zbog pobožna života, upućen na studij teologije u Rim. U Rimu je u Lateranskoj bazilici 1894. godine zaređen za svećenika.

U Hercegovini je obavljao više odgovornih službi. Bio je župnik, gvardijan te odgojitelj. Kao odgojitelj i profesor se nije najbolje snašao i više puta je molio upravu Provincije da ga te službe razriješi. Njegov talent bila je administracija. Kao župnik u više župa i dugogodišnji gvardijan na Širokom Brijegu vodio je mnoge građevinske projekte te ekonomiju samostana. Fra Stanko je tako napokon pronašao način i dobio priliku da svoje darove iskoristi na dobro Provincije i naroda u Hercegovini koje je silno volio. Ali najviše od svega je volio svoj samostan, svoj

Široki Brijeg. To se vidi iz toga koliko mu je bilo stalo da Široki Brijeg dobije novu veliku crkvu, te je u tome pothvatu bio desna ruka fra Didaka Buntića. Samostan je pomagao i u vremenu kada je djelovao na drugim mjestima, šaljući doprinos na koji nije bio zakonski obavezan.

Mnogi ga njegovi učenici pamte kao stroga i šutljiva fratra te kao škrti ekonom. Međutim, treba razumjeti da je fra Stanko bio gvardijan na Brijegu uoči Prvoga i Drugoga svjetskog rata, te da je njegova štedljivost bila vođena ljubavlju prema onima koji su mu povjereni, da bi im osigurao dovoljno hrane u teškim godinama koje su dolazile. Tako brižan bio je i prema povjerenom mu stadu, posebno u Grabovici gdje je bio župnik deset godina. U Grabovici ga je zatekao Prvi svjetski rat. U tome ratnom vremenu hrabri se i sabrani pastir brinuo o dobru svakoga svoga župljanina i duhovnom i fizičkom, osiguravajući, koliko je mogao, da svatko ima dovoljno hrane, a skupljao je pomoć i za vojnike.

Nakon dugoga života u kojemu je unatoč svojim bolestima obavljao teške, odgovorne službe, vratio se ponovno u svoj mir, na svoj Široki Brijeg, gdje je u miru čekao prijelaz nebeskom Ocu. Tada se fra Stanko mogao potpuno vratiti onome što je najviše volio, a to je bila molitva. Svjedočanstva za njega kažu da mu je krunica diktirala ritam dana, te da je misu slavio jako pobožno i dostojanstveno. Iako su tadašnji đaci imali pred sobom sliku, staroga i strogoga fratra „staroga kova“, ipak kažu da bi, onoga trenutka kada bi ga zamolili za ispovijed, njegovo lice postalo majčinski blago. U takvome miru dočekao je hladnu zimu i veljaču 1945. godine i svoj prijelaz u vječni spokoj u Bogu kojemu je služio kao svećenik više od pola stoljeća.

Gospodine Bože, Ti nadahnjuješ ljudska srca da te mogu ljubiti u svojim bližnjima, ponizno te molimo, podari i nama da u ljudima s kojima dijelimo svoj život mogemo vidjeti tvoje lice. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

fra Petar Bunoza

SLUGA BOŽJI FRA ANDRIJA TOPIĆ I 49 BRAĆE

SVJEDOCI VJERE

Zagreb, 2026.